

Yarımada

Nur Özalp

Kül

Eski siyah beyaz bir fotoğraftayız. Annem orada ama yüzü yerinde bir boşluk var. Sigarasından çektiği her nefeste kızaran köz... orada tam da yüzüne denk gelmiş. Kavruluvermiş parlak kâğıt. Ah, o eski fotoğrafların sarımsı beyazlığı, bir tür satensi var oluşu... Kömürden incecik bir su gibi çevrelenen boşluk, sonra bizler, bizlerin çocuk yüzleri. Daha küçüğüz, en büyüğümüz belki dokuz yaşında, üç kardeş. Gül dört olmalı. Aylin altı.

Mahfelde ağaçtan ağaca çekilen kablolarda renkli ampuller sanki bir kolye gibi kırmızı mavi ve sarı; yüzümüze yaprakların gölgesi düşüyor, zaman kendine göre... yavaş, çok yavaş bir zamandayız, kapı kenarlarında kurşun kalem izler, kim ne kadar boy attı? Tozlu yollar, okula giderken Nurhayat alıyor beni, birlikte yürüyoruz. Çok güzel şarkılar biliyor, “yar saçların lüle lüle” yanık kadifemsi sesi ile söylediği türküleri seviyorum ben de. Bizim evdeki radyo pek açılmıyor. Babaannemin odasında radyo. Bize dinletmek istemiyor, kimseye dinletmek istemiyor, radyosunu paylaşmak istemiyor.

Nurhayat. Saçları fırça gibi ve alnı çok dar, saçları alnına yürümüş izlenimi veriyor. Hafızamda pırıl pırıl gözleri ile ince uzun, hayli esmer bir kız. Annesi ekmeğe salça sürer, yanında ince bir de pırasa verirdi yememiz için. Kasabayı üzüm bağları sarıyor, yoldan döndün mü karşına uçsuz bucaksız bağlar çı-

kar, ta ötelerde küçükçe bir dağ ovayı bir noktada keser. Razakı, der annem, Misket kokulu, Müşküle, Sultaniye, Kavacık ceviz gibi iri taneli... Bağlarda kocaman salkımlar, buğu tutmuş yaprakların ardında olgunlaşıyor, tadından yenmez oluyor.

Mahfel çekirdek çitlenen, çay içilen kasaba halkının uğrak yeri, yeşil büyük ağaçların gölgesinde. Fotoğraf ânı az çok aklımda, her kasabada olan cinsten, mozaikleri kırılmış fıskiyeli havuzun orada durduk, biri deklanşöre bastı... Annem çok zayıf. Öyle zayıf ki kafası kocaman görünüyor, ince uzun zarif elleri omuzlarıma doğru uzanmış. Üstündeki çiçekli elbiseyi de sanki öylece üstüne geçirivermiş sanki, her şey iğreti duruyor.

Fotoğrafı çeken kim? Biri olmalı, oralarda ahabap olunan birisi.

Babam damda güneşleniyor. Dama çıkan ince bir merdiven var, evin balkonundan öteye doğru uzanan. Bacanın oradaki girinti onu gözlerden koruyor, anadan doğma çıplak galiba. Buzdolabının üstündeki likör şişeleri çeşit çeşit. Kuru sıcak hava. Ötedeki üzüm bağlarının kokusu... Geçen trenin günü bölen sesi, gürültüsü. Raylara koyduğumuz çivilerin yassılmış hâli gibi her şey ezik biraz.

Akan suyla serinleyen bahçe. Yüksek palamut meşesinden ağaçlar... Sonbahar meşe palamudunun kıyılma sesiyle geliyor. Yakınlardaki çırçır fabrikasında çalışan işçiler var, göçmen görünümlü adamlar...

Annemle çırçır fabrikasının oradaki bir eve gidiyoruz. Tren raylarına paralel yürüyoruz bir süre, yol sağa doğru kıvrılıp biraz yokuş yukarı oluyor. Derme çatma evlerin arasından kocaman bir bahçeye giriyor-

ruz, yüce meşe ağaçlarıyla nefes alıyor evren. Sararmış yapraklar altın rengini yakıyor yerde ve gökyüzü mavi. Annemin arkadaşı lojmana davet ediyor bizi. İncecik bir kadın. Siyah saçlarını at kuyruğu yapmış, yeni evli, mühendis eşi. Annemde çok çabuk sevme ve arkadaş olma yeteneği var. Sonsuz seviyor, sonsuz hayal kırıklıkları yaşıyor. Gözlerini açarak sorduğu sorular, neden? Neden? Dedem, demek ki yenemiyorsun kötülüğü diyor.

O dönem aynaya bakamaz olduğunu anlattı sana. Sıkıntı, boğulma hissi. Kanser, kanser diye düşünmesi... Boğazını kurcalaması, ikide bir oraya gitmesi elinin. Kazağının yakasını çekiştirmesi. İştahsız, canı yemek istemiyor, neye baksa öğürme hissi... Öleceğini sanması.

Deniz kıyısı kente yaşayacaksınız bir süre... Dedelerinde.

Üstünde gelincik resmi olan karton kutuda yassı sigaralar var. Mutfakta yüksek dolapta duran paketler... Açıp uzun süre sigaraları inceliyorsun. İnce kâğıdı yırtıp tütünleri sağa sola döküyorsun, bazen yakıp tadını iğrenç bularak hemen söndürüyorsun.

İşte annen elinde sigarası arka balkona çıkıyor, çitlembik ağacına bakarak iç çekiyor. Balkon yan apartmanın balkonuna komşu, aradaki alçak duvar sizi komşudan ayırıyor. Nermin de çıkıyor balkona, annen yaşlarında, yarım akıllı olduğunu sen bile anlıyorsun... Biraz toplu, yüzündeki tüyler uzamış, burunun yanında kocaman bir et beni var. Susmadan soluksuz hızla tekerleme gibi konuştukça konuşuyor, soruyor, cevaplıyor, tekrar soruyor, cevaplıyor, annense hiç konuşmuyor, elinde sigara öylece duruyor.

Ablanı akrep sokmuş, ölmüş, hangi ay? Yaz olmalı, hangi yıl? Annenin dik duran yastıklara bakamadığı dönem. Babaannemin, Allah seni cezalandırdı, çocuğunu aldı elinden dediği zamanlar. Babanın anneni anlamadığı, hiçbir zaman anlamayacağı, hiç anlamamış olduğu gerçeği. Annenin acıması, şefkati ve sonunda tümüyle terk edişi babanı.